

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

F. Sæverich del. Nordahl Croneb. A. Kittendorff lit.

C. A. Reitzel Forlag.

1877. København. No. 102.

STORE-FREDERIKSLUND

i Sælland.

STORE-FREDERIKSLUND

i Sølland.

Ved Udbykkningen af Andorbskov Rytterdistrikts Gods i Aaret 1774 folgtes Hovedgaarden Landbbytorp under Andorbskov Birk, i Kibertofte Sogn og Slagelse Herred, Sørs Amt, der havde været Bolig for en af Gubbets Ridesfogeder, til Forvalter Hans Larsen Fog for en Kjøbsum af 28,020 Rdlr. Landebhøen Landbbytorp nævnes i nogle Optegnelser fra 1584, da Kong Frederik den anden i Slutningen af November Maaned var paa Jagt der. Ved det i December 1776 paa denne Ejendom udstædte Skjøde, i hvilket Hovedgaarden kaldes Lisselund, blev der tillagt den fri Hovedgaardstøgt Ager og Eng 33 Tdr. 7 Eptr. 3 Fbd. 1½ Alb., Skovsklyd 9 Tdr. 2 Eptr. 3 Fbd. 1 Alb., Bøndergods Ager og Eng 333 Tdr. 7 Eptr. 3 Fbd. ½ Alb., Skovsklyd „ Tdr. 5 Eptr. 3 Fbd. og Kibertofte Kirke med 13 Tdr. 3 Eptr. matriculeret Tiendehartkorn. I Følge Dørenskomst med Professor J. E. L. Pontoppidan tilføjes Rindhølet med dets Vænge i Pedersborg Sogn af Hartkorn 1 Tde. 6 Eptr. 2 Fbd. 2 Alb. og Skovsklyd 2 Fbd. 2 Alb. Ved samme Salg kjøbte Birkedommer Christen Sveistrup Gøbset Debitskrøb (eller Djvelskrøb) i Naboegnet Dttestrup; dertil hørte: fri Hovedgaardstøgt Ager og Eng 23 Tdr. 1 Eptr. 3 Fbd., Skovsklyd „ Td. 2 Eptr. 3 Fbd. 1½ Alb., Bøndergods Ager og Eng 321 Tdr. 5 Eptr. 3 Fbd., Skovsklyd 2 Tdr. 3 Eptr. 1 Fbd. 2½ Alb., Møllesthyd 5 Tdr. 2 Eptr. 3 Fbd. 2 Alb. og Gudum Kirke med matriculeret Tiendehartkorn 18 Tdr. 4 Eptr. Kjøbsummen var 24,000 Rdlr. I Skjøbet taltes Hovedgaarden Frederikslund.

I Aaret 1783 blede disse to Gøbser forenede af den bekjendte General Hans Heinrich v. Eichstädt, der ved sin Deltagelse i Hofrevolutionen 1772 var bleven General, Kommandør for Hestgarden og Kronprinsens Overhovmester, hvilke Embeder han endnu beklædte i Aaret 1783, men i April det

følgende Aar mistede. Paa Grund af sin bydende Afærd var han kun lidetyndet af Prinsen. Tilflynseladende var Forholdet imellem dem imidlertid denlig, og for at vise sin Myndling en underdanig Opmærksomhed udbad Generalen sig Til-læbelse til at kalde sin Hovedgaard Store-Frederikslund, i Modfætning til Adls-gaarden Lille-Frederikslund i Dttestrup Sogn, som han opførte under Debitskrøb Gods. For Landbbytorp gav Generalen 48,000 Rdlr. og for Debitskrøb 46,000 Rdlr. Han forogede Gøbset ved at kjøbe en Gaard i Øyen Skovs og Slagelse St. Mikkels Landsogn af Hartkorn 7 Tdr. 3 Eptr. 1 Fbd. 1 Alb. og Skovsklyd „ Tde. 1 Eptr. for en Sum af 1200 Rdlr.; en Kirkejord under Nordrup Sogn af Hartkorn „ Tde. 4 Eptr., Sorterup Kirke med Hartkorn 25 Tdr., Dttestrup Kirke med Hartkorn 25 Tdr. tillige med Bøndergods af 44 Tdr. „ Eptr. „ Fbd. 1 Alb. Hartkorn for en Kjøbsum af 14,000 Rdlr. Eichstädt oprettede den nuværende Frederikslund Hovedgaard ved efter givne Tillæbelse til Møgelægning at forene de tuende Hovedgaarde Lisselund og Frederikslund og opførte en storartet Hovedgaardsbbygning, men skal derved have paabrøget sig en meget betydelig Gæld. Han anlagde ogsaa den smukke Have, hvortil han skal have faaet fortrinlige Frugttræer fra Rosenborg Slotshave.

Sandsynligvis som en Følge af denne Gæld behøvede han ikke Frederikslund med Gøbser længer end til Aaret 1786, da han solgte hele Ejendommen til Oberste, Krigs- og Landkommisær, senere Generalmajor Jørgen Frederik Castenstjold for 132,000 Rdlr. Ogsaa han forogede Gøbset ved i Aaret 1796 at kjøbe Nabslundegaarden med 3 Tdr. „ Eptr. 1 Fbd. 2 Alb. Hartkorn for 2,000 Rdlr. Han var gift med Johanne Wilhelmine v. Grevenkop og bøde i Aaret 1819, 79 Aar gammel. Sex Aar i Forvejen havde han overbrøget Ejendommen til sin Søn, daværende Major, senere Oberstlieutenant,

STORE-FREDERIKSLUND

i Sølland.

Nidder af Dbr. Kammerherre Kaspar Holten v. Greventop-Castenskjold for 104,000 Rdr. Frederikslunds hele Hartkorn udgjorde paa den Tid: fri Hovedgaardstøgt, Ager og Eng 66 Tdr. 4 Sptr. 3 Fbd. „ $\frac{1}{2}$ “ Alb., Skovfjeld 11 Tdr. 3 Sptr. 2 Fbd. $2\frac{1}{2}$ Alb., Bøndergods Ager og Eng 712 Tdr. 3 Sptr. „ Fbd. „ $\frac{1}{16}$ “ Alb., Skovfjeld 6 Tdr. 4 Sptr. 2 Fbd. „ $\frac{1}{2}$ “ Alb. og Kirketiender 81 Tdr. 7 Sptr. Den nu Ejer forgyede Gøbsket med en Gaard i Ebberrup af Hartkorn 7 Tdr. „ Sptr. 1 Fbd. 2 Alb. for en Kjøbsfum af 7,000 Rdr. og fik Arvesætte paa en Overdrevslob under Sorterup Præstegaard af Hartkorn 1 Tde. 6 Sptr. 3 Fbd., hvorimod der 1813 blev bortsolgt af Gøbsket: Kongssilde Mølle og 3 Huse i Gøskibstrup med Hartkorn Ager og Eng 2 Tdr. 5 Sptr. 1 Fbd. 1 Alb., Møllefjeld 2 Tdr. „ Sptr. „ Fbd. 1 Alb., Skovfjeld „ Tdr. 1 Sptr. „ Fbd. 2 Alb. Senere bleve fulgte 3 Gaarde, 1 Mølle, 1 Smeie samt Gudum Kirke; det hele Ager og Engs Hartkorn heraf var 33 Tdr. 6 Sptr. 3 Fbd. efter den nu Matrikkel, Møllefjelden 3 Tdr. 2 Sptr. 3 Fbd. 1 Alb. og Kirketienden 18 Tdr. 4 Sptr. Kammerherre Greventop-Castenskjold foretog den vigtige Forbedring ved Gøbsket, at han afsatte baade Gaard- og Husmandshoveriet, hvorhos Indtægtningerne og Afgifterne vedblev at være ligesaa lempelige som tidligere, og Kæsternes Belvære forgyedes i høj Grad under de forbrede Livsforhold. Han død 1803 gift med Jakobine Severine Magens, der allerede boede i Aaret 1812, og selv forlod han denne Verden 1854 i en Alder af 74 Aar.

Hans ældste Søn, Kammerherre Major Jürgen Frederik Greventop-Castenskjold, den nuværende Ejer, overtog derpaa ved Stiftet denne Gaard, der med Gøbsket blev beregnet til en Værdi af 574,615 Rdr. 60 St. 3 denne Ejers Tid er der af Gøbsket solgt til Selvejendom 55 Tdr. 7 Sptr. 2 Fbd. „ $\frac{1}{2}$ “ Alb. Ager og Engs Hartkorn med Gammelstat 385 Rdr. 21 St., og til Jærnbanen er der affaaet 1 Tde. 6 Sptr. 2 Fbd. 2 Alb. med Gammelstat 10 Rdr. 68 St. Fra to Bøndergaarde i Kibertofte ere i hans Tid i Følge ministeriel Tilladelse 50 Tdr. Land indbragne under Hovedgaarden, imod at Ejeren har paataget sig at lægge under Fædresoven et tilsvarende Areal, paa hvilket denne Tvang ikke hvoile. Derved er Hovedgaardens dyrkelige Fladeindhold blevet godt øfrundet. Den nuværende Ejer viser særdeles Omhu for Sfoevne og deres Tilplantning og Dyrkning. Flere mindre flogroede Bønderjorder ere kleene indbundne og indbragne under Fædresoven. Egelebes anvender

Ejeren meget paa Bygningerne ved at sætte Grundmur i Steden for Bindingsværk paa Hovedgaardens Udhuse, ligesom og Omgivelseerne stadig forstjønnes. Dsaa Bygningerne paa Gøbsket forbedres. Et ved Gaarden værende Teglværk afgiver hertil de nødvendige Sten. Auløgaardens Lille-Frederikslund, i Ottestrup Sogn, der med sit Hartkorn 21 Tdr. og øvrige Tilliggende hører under Frederikslund, har 1862 faaet en ny grundmuret Hovedbygning, efter at der i de foregaaende Aar vare opførte ny Udhuse, og de dertil hørende Jorder vare helt opdyrkede, hvilket ikke tidligere havde været Tilfældet, merglebe og for stærke Delen affveide. Denne Gaard, der udgjør en Del af Gøbsket og er tiendepagtig, havde 1854 ifkun 22 Køer; nu er Besætningen 65 Køer og to Tyre, en Snes Faar og Lam og 16—18 Heste, (Luzushestene ibereguede), hvilke alle den godt kan føde; Arealer er over 220 Tdr. Land. Jærnbanen har fladet den noget ved at overføre dens Jorder, hvilket aldrig haader Agerbruget.

Hovedbygningen, der er smuk og anseelig og ligger oven over en Strævt, er opført af General Eichstädt. Den er to Etager høj og grundmuret. Haven, der er gennemfkaarne af Kanaler, er fljøn og velantag, og i Forening med de omliggende Skovpartier hder den et yndigt Stue. De mange smukke Anlæg ere efterhaanden tilføjede af de senere Ejere. De til Gaarden hørende vidtløstige Udhuse opførte Eichstädt af Egebindingsværk; men den sidste Afbøde Ejer begynde at sætte grundmurede Huse i Steden, og den nuværende Ejer har fortat dette Værk.

Frederikslund staar for Ager og Engs Hartkorn omtrent 92 Tdr. Under Hovedgaarden blev tidligere bnevret et Fladeindhold af 500 Tdr. Land; men den nuværende Ejer har saaledes forøget det ved Udyrkning, at 780 Tdr. Land nu drives af Forpagteren. Sfoevne udgjøre omtrent 2,000 Tønder Land, ifær Vøg, en Del Eg og Gran m. m. Skovfjelden er 57 Tdr. 1 Sptr. 1 Fbd. $2\frac{1}{2}$ Alb.

Da den nuværende Ejer overtog Gaarden, udgjorde Gøbsket efter den nu Matrikkel: 801 Tdr. 1 Sptr. 3 Fbd. $2\frac{1}{4}$ Alb. hvoraf der senere er solgt 57 Tdr. 6 Sptr. „ Fbd. $2\frac{1}{2}$ Alb.; der er altsaa tilbage: 743 Tdr. 3 Sptr. 3 Fbd. „ Alb. Ager og Engs Hartkorn. Dette Hartkorn er fordelt saaledes: 3 Gaarde have hver 12 Tdr. og berover, 26 Gaarde hder 8 til 12 Tdr., 31 Gaarde hver fra 1 til 3 Tdr., og 118 Huse have hvert under 1 Tde; desuden ere der 23 jordløse Fæstehuse og Tjendehuse, i alt 246 Hølliger. Kirketienderne udgjøre 63 Tdr. 3 Sptr. med Kibertofte, Sorterup og Ottestrup Kirker.

